

GDPR och bakgrundskontroller

Johan Thörn, Johan Sundberg och Fredrik Eråker, den 12 mars 2024

Kort om oss

Johan Thörn

Advokat / Partner

E: johan.thorn@edplaw.com

T: 073-582 04 51

Johan Sundberg

Advokat / Partner

E: johan.sundberg@edplaw.com

T: 070-302 75 62

Fredrik Eråker

Advokat / Senior Associate

E: fredrik.eraker@edplaw.com

T: 072-537 02 56

Agenda

Rättsliga utgångspunkter

Reglerade verksamheter

Inom arbetslivet

Utgivningsbevis och grundlagsskyddet

Tingsrätt säger nej till Siren – vill inte lämna ut fuppar

Lagmannen om varför han stoppar utlämning av domar för bakgrundskontroller

Sajt sålde känsliga personuppgifter – fallet prövas i högsta instans

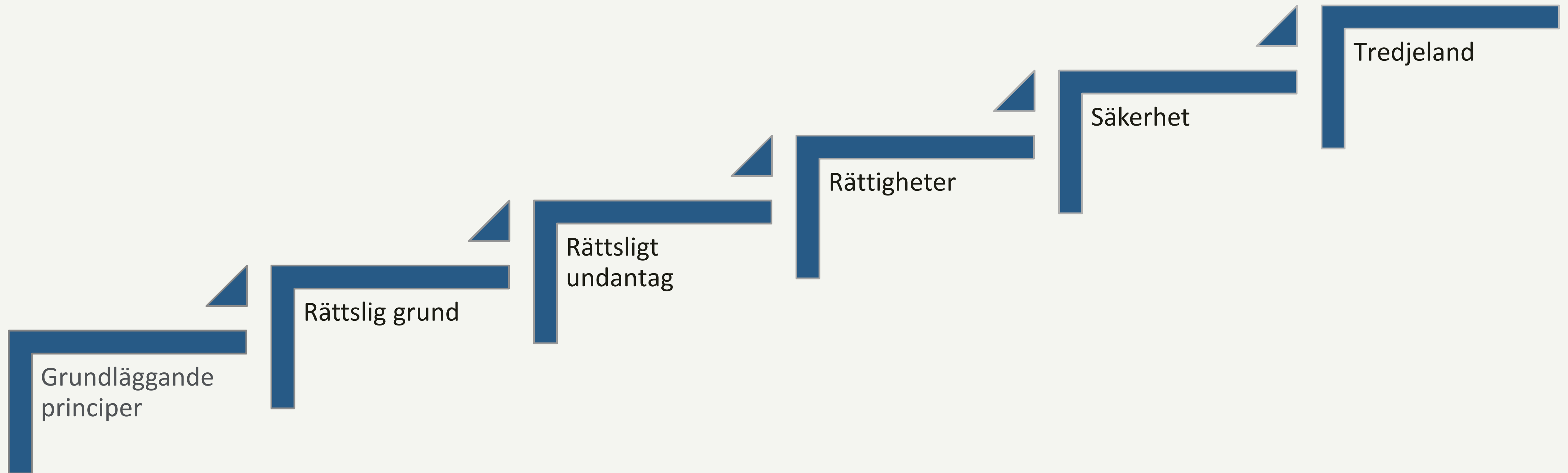
JO: Bakgrundskontrollerna inte lagliga – "allvarligt"

UPPDATERAD 19 OKTOBER 2023 PUBLICERAD 19 OKTOBER 2023

Justitieombudsmannen, JO, slår nu fast att bakgrundskontrollerna i Södertälje kommun inte är lagliga.
– Det handlar om väldigt integritetskänsliga uppgifter som har behandlats så jag ser allvarligt på det här, säger Per Lennerbrant, JO, till SVT.

EU-domstolen kan stoppa Lexbase

Behandlingstrappan

Utgångspunkter i GDPR

Definitionen av brottsuppgifter

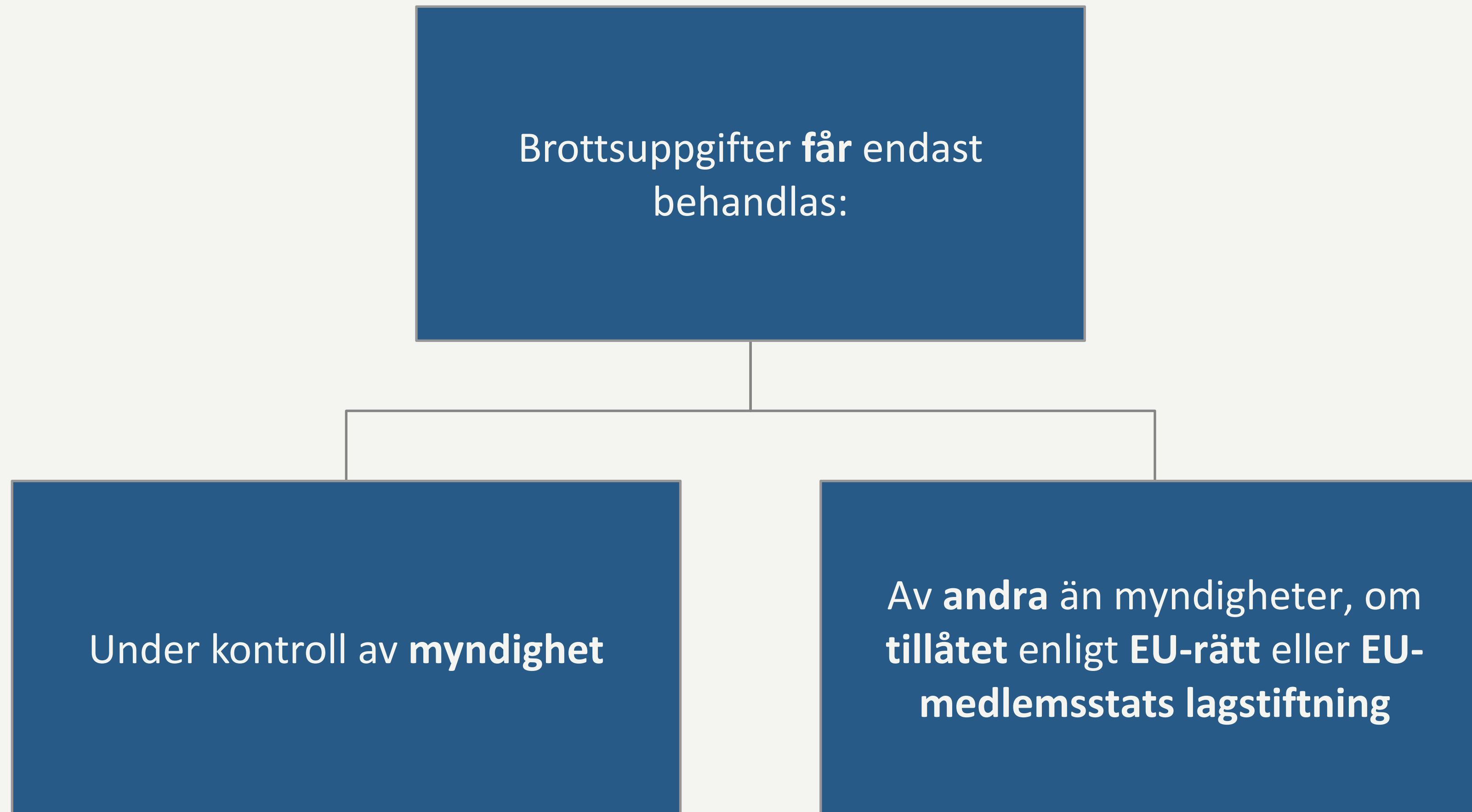
Artikel 10

*Personuppgifter som rör
fällande domar i brottmål
och lagöverträdelser som
innefattar brott eller
därmed sammanhängande
säkerhetsåtgärder*

Brottsuppgifter i GDPR

Brottsuppgifter i GDPR (forts.)

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Förordning (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Andra än myndigheter får behandla brottsuppgifter om nödvändigt för att:

Fastställa, göra gällande eller försvara **rättsliga anspråk**; eller

Fullgöra en **rättslig förpliktelse** enligt lag eller förordning

IMY kan även ge **tillstånd** i **enskilda fall** att behandla brottsuppgifter samt meddela **ytterligare föreskrifter** (t.ex. DIFS 2018:2)

Ansvarsroller vid bakgrundskontroller

Utgångspunkten är att bakgrundskontrollföretaget och kunden är självständigt personuppgiftsansvariga för sina respektive behandlingar av personuppgifter (jfr Kammarrätten i Stockholms mål nr 2807-13 och DI-2021-6010).

Vissa kontrollföretag gör dock en annan bedömning och mot bakgrund av rättsutveckling kring gemensamt ansvar kan man komma till annan slutsats.

Som vanligt – se till omständigheterna i det enskilda fallet och motivera ert beslut.

Reglerade verksamheter

Vissa reglerade verksamheter måste genomföra bakgrundskontroller, exempelvis:

I vissa fall rättslig förpliktelse, i bland intresseavvägning. Gå noga igenom hur bestämmelsen är formulerad!

Jfr Danske Banks "svartlistade" kunder (nästa slide).

Bank- och finanssektorn.

Barn och omsorg.

Säkerhetskänslig verksamhet (säkerhetsprövning).

Danske Banks ”svartlistade” kunder

Danske Bank ansökte om tillstånd att behandla brottsuppgifter om f.d. kunder inom koncernen som enligt krav i penningtvättslagen polisanmälts. Detta i syfte att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Fråga om sådan behandling var nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse enligt penningtvättslagen.

2 kap. 3 § penningtvättslagen var för otydlig och oprecis för att anses utgöra en rättslig förpliktelse i ljuset av aktuellt behandling.

Tillstånd krävdes därför – och gavs av IMY i oktober 2022.

Intressant argumentation och vägledning kring tillämpligheten av rättslig förpliktelse i GDPR!

Bakgrundskontroller inom bank- och finans

Inför anställning.

Ledningsprövning och
lämplighetsprövning.

Kontroller av kunder.

Inför ingående av avtal med
leverantörer,
samarbetspartners m.m.

Föreslagna föreskrifter förenklar screening mot sanktionslistor

IMY har under åren tagit emot en stor mängd ansökningar om att få behandla brottsuppgifter vid kontroller mot utländska sanktionslistor.

Förarbetena till svensk kompletteringslagstiftning öppnade upp för möjligheten att lagstifta om detta.

Företag inom finansiell sektor samt säkerhets & försvarsmarknaden behöver (normalt) inte längre ansöka om tillstånd för screening mot sanktionslistor.

Föreskrifterna utgör ett förslag. Remissvar inkomna under nov 2023.

Kontroller gentemot jobbsökande och arbetstagare

Kontroll av sociala medier.

Kreditupplysning.

Belastningsregister.

Övriga söktjänster.

Kontroll av belastningsregister

Fråga endast efter **fysisk kopia** av belastningsregistret.

Lämna tillbaka eller **förstör** kopian efter kontrollen.

Om nödvändigt, gör endast **notering** om att kopian har uppvisats (**utan** att avslöja innehållet).

Tillstånd från IMY att genomföra bakgrundskontroller

Ett företag som erbjuder bakgrundskontroller gavs under hösten 2022 **tillstånd** att i vissa fall behandla brottsuppgifter (2Secure Sverige).

I beslutet specificerade IMY under **vilka förutsättningar** som bolaget fick tillstånd att behandla brottsuppgifter om olika kategorier av individer.

Observera att tillståndet **endast** omfattar 2Secure Sverige och **inte** deras kunder.

Öppnar eventuellt upp för andra än bakgrundskontrollföretag att ansöka om tillstånd för motsvarande kontroller.

Modellen med frivilligt utgivningsbevis utmanas

Grundlagsskydd genom utgivningsbevis (1 kap. 4 § punkten 1 d) och 1 kap. 5 § YGL).

GDPR vs grundlag (1 kap. 7 § första stycket i dataskyddslagen).

Tingsrätter börjat ifrågasätta "trumfkortet".

Attunda tingsrätt har nu begärt förhandsavgörande från EU-domstolen i skadeståndsmål mot Lexbase.

Delegationsbestämmelsen i YGL (1 kap. 20 §)

Lagstiftaren får, utan hinder av YGL, i lag meddela föreskrifter om **förbud mot offentliggörande** av personuppgifter i den mån:

- a) **offentliggörandet** rör **särskilda kategorier** av personuppgifter enligt definitionen i artikel 9 i GDPR,
- b) personuppgifterna ingår i en **uppgiftssamling** som har ordnats så att det är möjligt att **söka** efter eller **sammanställa** dessa, och
- c) det med hänsyn till verksamheten och de former under vilka uppgiftssamlingen hålls tillgänglig finns **särskilda risker** för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet.

GDPR ska tillämpas i de fall förutsättningarna i 1 kap. 20 § YGL är uppfyllda (IMY-2022-1621).

Prövningstillstånd meddelat i HFD.

Statlig utredning för att bl.a. se över om brottsuppgifter ska inkluderas i delegationsbestämmelsen.

Sammanfattning och medskick

Varför behöver vi genomföra kontrollerna?

Vilka personuppgifter och individer?

Vem ansvarar för vad?

Regleras kontrollen särskilt i lag?

Integritetsvänliga rutiner?

Vill du fördjupa dig?

Till dig som deltog på dagens webinarium erbjuder vi nu **20 % rabatt** på uppföljningskurserna den 16 och 26 april:

GDPR för bank- och finanssektorn

Nyhetsdag GDPR & HR 2024

Boka din plats senast den 19 mars för att ta del av erbjudandet.

Använd rabattkod: **gdpr20**

Vad tyckte du om dagens webinarium?

Ta gärna 30 sekunder och svara på frågorna under fliken
“Omröstningar” bredvid chattfliken.

Tack för dina synpunkter!

Frågor?

